

Kvalitní život seniorů a sociální služby

dobrá praxe z Valašského Meziříčí

11. 12. 2020

Mgr. Bc. Zdislava Odstrčilová

Obsah:

- Demografické trendy
- Základní principy pro plánování
- Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb
- Case management
- Zvládnutí pandemického stavu
- Koncepce přípravy na stárnutí
- Zdravé město seniorům (odstraňování bariér, Seniorská obálka, péče o veřejné prostranství, doprava a další)

- Počet obyvatel ve VM: 22 055, každý rok cca minus 100-200 obyvatel
➡ přirozený úbytek obyvatel + více lidí se odstěhuje než přistěhuje
- počet seniorů 65+ stoupá o 3% za rok, seniorů 80+ o 3,5%
- 2025 – ve VM bude 5000 seniorů, tj. více než 25% obyvatel VM

Jak se mění situace ve společnosti – kdo je senior?

- Senioři nejsou homogenní skupinou se stejnými potřebami - každá věková skupina má jiný životní styl a jiné potřeby:
 - rané stáří: 60(65) – 75 let
 - pokročilé stáří: 75 – 89 let
 - kmetský věk: nad 90 let
- Stejné potřeby jako lidé v jiných věkových kategoriích, změna významu a důležitosti jednotlivých potřeb a způsobu naplňování a uspokojování potřeb
- Role „bez role“
- Obavy z osamělosti, zhoršování zdraví, ztráta soběstačnosti, snížení výše příjmu,
- Fenomén „**sendvičové generace**“ dopadající zejména na pečující

Jak na to reagujeme?

Vytváříme koncepce na všech úrovních (vláda, kraj město)bereme je vážně a co pro nás znamenají?

Skoro to vypadá, že máme dost času.....

Město a mikroregion

- Nedostatečné kapacity sociálních služeb....nemocnice hlásí krizový stav
- Nedostatek seniorského bydlení

Každý z nás osobně

- Bojíme se stáří a smrti a témata si nepřipouštíme
- Čekáme, že se o nás někdo postará
- Rodiny se často bojí, nebo nemají zájem pečovat

Základní principy pro plánování ve VM

- Podpořit změnu myšlení = „Za své stáří jsem zodpovědný já sám“
- Vytvořit síť podpory, když ubývají síly
 - Zaměřit se na osvětu k přípravě na stáří
 - Zaměřit se na podporu rodin
 - Mít dostatečnou kapacitu sociálních a souvisejících služeb(nezapomínat na situaci „sendviče“)
 - Připravit veřejné rozpočty na zvýšené nároky související se stárnutím populace

**„Za své stáří jsem zodpovědný já sám“
aneb **příprava na stáří je celoživotním procesem.....****

OSVĚTA

- Na období stárnutí a stáří se připravovat v průběhu celého života.
- Vést mladou generaci k úctě ke starým lidem, rodičovství a stabilním rodinným vztahům.
- Přijmout stáří za součást svého života a akceptovat roli, která nás čeká.

Podporovat

- Tvořivost
- Osvojení zásad zdravého životního stylu
- Pohybovou aktivitu
- Hodnotné trávení volného času
- Dobrovolnictví
- Mezigenerační sounáležitost

A. Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb v Mikroregionu

- Ve VM od roku 2008, pro celé území ORP komunitně plánujeme již od roku 2012
- Účastníme se i krajského plánování a navazujeme na krajské dokumenty
- Byla nastavena vysoká úroveň vzájemné spolupráce mezi jednotlivými aktéry
- **6 pracovních skupin:**
 - Senioři
 - Lidi se ZP
 - Rodiny s dětmi
 - Lidi ohrožení soc. vyloučením
 - Zdravé město
 - Prevence soc. patologických jevů

Podporujeme sociální služby

- 9,72 mil. Kč z rozpočtu města (2020) na sociální služby
- 1,78 mil. Kč z rozpočtu Mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko (město VM ve spolupráci s mikroregionu iniciovalo systém kofinancování sociálních služeb obcemi)
- Realizujeme projekt na aktualizaci KOMUNITNÍHO PLÁNU, klademe důraz na case management

Case management

- Pro řešení situace klienta je často zapotřebí spolupráce několika institucí (organizací), jejichž služby je třeba koordinovat. Jako nástroj zefektivnění týmové práce na řešení problému klienta používáme case management.
- zavedení role **case managera** na odboru sociálních věcí MěÚ – začínáme a chceme tento princip posílit

Zvládnutí pandemického stavu

- zjišťování potřeb poskytovatelů sociálních služeb přes videokonference
- probíhá školení pečujících, dobrovolníků a brigádníků v péči o osobu (bude běžně dostupným školením i po pandemii)
- zřízena informační linka a linka pomoci pro občany (také kontakty na poradnu pro pečující), spolupráce s Diakonií
- informační leták do bytových domů a seniorského bydlení
- podpora přes Facebook (např. „myslete na své sousedy“)
- podpora šití a distribuce roušek během 1. vlny SARS-CoV 19
- zapojení Dobrovolnického centra ADRA, skautů
- distribuce balíčků seniorům (roušky, desinfekce)
- přes komunitní plánování získáváme zpětnou vazbu od poskytovatelů soc. služeb, co je pandemický stav naučil

Otázky před námi

- Kapacity domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem jsou nízké – jak zajistit dostatečný počet lůžek?
- Zvyšují se nároky na pečovatelskou službu – více pečovatelek?
- Nemocnice a výstavba nového pavilonu oddělení následné péče, sociálně zdravotní lůžka?
- Speciální domov se zvláštním režimem pro seniory se závislostmi a nízkými příjmy?
- Zajištění všech stupňů podpory bydlení seniorů?
- Jak být připraveni na pandemické situace?
 - Bezpečí
 - Zajištění nutné péče
 - Osamění seniorů
- **Jaká výše podpory z rozpočtu města je adekvátní?**
 - ➡ **Revize sítě sociálních a souvisejících služeb – projekt ESF**

B. Koncepce přípravy na stárnutí populace ve Valašském Meziříčí 2017-2027

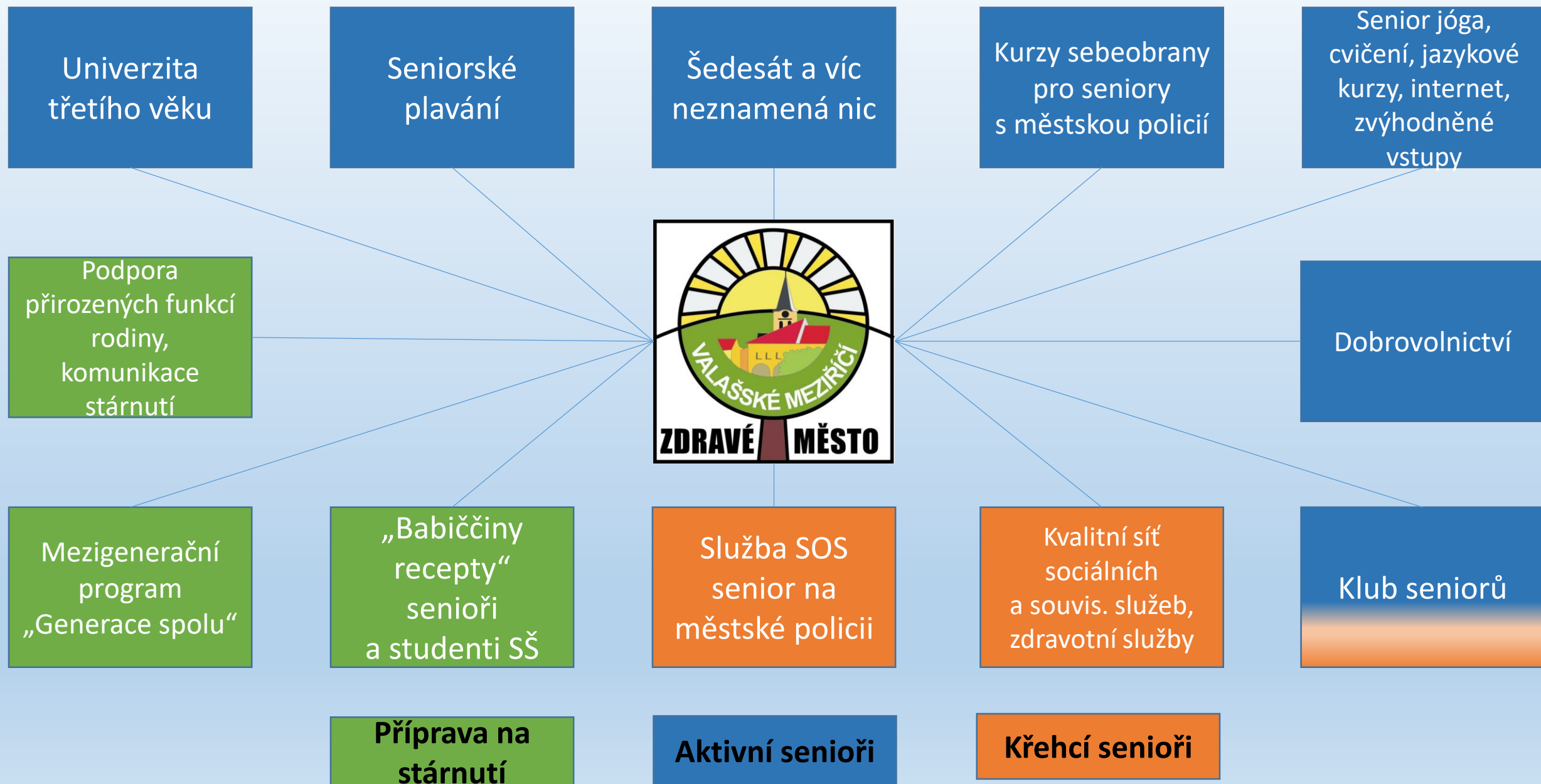

Vize: vytvořit ve městě podmínky občanům nad 65 let pro aktivní stárnutí, zachování nezávislosti a zajistit dostatečnou síť potřebných služeb pro seniory a jejich rodiny.....*když síly docházejí*

Oblasti plánování:

- Prostředí města, veřejná prostranství a budovy
- Doprava
- Bydlení
- Komunikace a informace
- Bezpečnost
- Sociální služby
- Zdravotní služby
- Práce a zaměstnání
- Společenské aktivity, vzdělávání, veřejný život

C. Podpora stárnutí ve Zdravém městě

Zahrada setkávání u pobytových služeb pro seniory na Žerotínově ulici

- revitalizace parku pro setkávání generací
- připravuje se projektová dokumentace ke stavebnímu povolení

Bezbariérové město

- Květen 2019
 - mapování bariér s dětmi z TOM Zlaté Šípy a lidmi na vozíčku – zanášení bariér do mapových podkladů a zapracování do pasportu komunikací
 - zpracování analýzy bariér ve veřejných budovách a institucích

- Říjen 2019
 - mapování bezbariérovosti toalet v budovách města - spolupráce s projektanty – specialisty na bezbariérovost z NIPI ČR (Národní institut pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace České republiky, o.s.)
 - spolupráce s kolegou vozíčkářem

- **Cíl průzkumu:** zjistit soulad s vyhláškou č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (§ 7, body 5.1.1. – 5.1.8., 5.2. přílohy č. 3 této vyhlášky) s ohledem na bezpečnost a komfort při používání bezbariérových toalet

Bezbariérové toalety – největší nešvary

- zamčená WC a komplikované získání klíče (chybí i informace, kde je klíč k dispozici)
- na dveřích chyběly zámky odjistitelné zvenčí
- nevhodná madla u umývadel nebo vadná madla u záchodových mís
- chyběly alarmy k přivolání pomoci (nouzové tlačítko)
- chyběly boční pneumatické splachovače
- příliš vysoko umístěná záchodová místa (nová norma 43-46 cm)
- nevhodné umyvadlové pákové baterie, někdy nevhodná umyvadla
- někde chyběla madla na dveřích
- nevhodný přístup k toaletám (např. na hřišti na ul. Vodní)
- nedodržování předepsaných vzdáleností
- nevhodně umístěný mobiliář
- využívání bezbariérových WC jako skladovacích prostor

Odstraňování bariér – dlouhodobý úkol

- na MěÚ vznikla pracovní skupina pro odstraňování bariér
- plánován vznik poradního sboru pro bezbariérovost (včetně lidí se zdravotním postižením)
- zpráva o stavu bezbariérových WC je podkladem pro nápravu (projednání s příslušnými odbory MěÚ)
- pečlivá příprava staveb a rekonstrukcí se zvláštním zřetelem na bezbariérovost, spolupráce města s NIPi
- cílem je zlepšení komfortu a bezpečnosti užívání bezbariérových toalet

Seniorská obálka

- seniorská obálka = tiskopis I.C.E. karta + instrukce + plastová obálka s magnetem k umístění na lednici v domácnosti seniora nebo OZP
- pomáhá seniorům a osobám se zdravotním postižením v tísní, ohrožení zdraví nebo života
- není určena jen pro osaměle žijící osoby, ale pro všechny potřebné členy domácnosti (pomáhá při stresových situacích, kdy je partner osoby v tísní v šoku a nemůže záchranářům poskytnout adekvátní informace)
- zapojeno všech 14 krajů ČR
- na podnět Valašského Meziříčí se v červnu 2019 zapojil Zlínský kraj
- Valašské Meziříčí a Mikroregion Valašskomeziříčsko-Kelečsko spustily systém v listopadu 2019 jako první ve Zlínském kraji
- po roce ověření, že Seniorská obálka pomáhá (zpětná vazba IZS ZK)

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

Údaje slouží k informaci v situaci tísně
a ohrožení zdraví nebo života
VYPLŇTE TISKACÍM PÍSMEM

DATUM VYPLNĚNÍ 1. 11. 2019 ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNA 205
JMÉNO A PŘÍJMENÍ, TITUL JANA NOVOTNÁ DAT. NAROZENÍ NEBO R.C. 15. 10. 1935

ALERGIE JOŠ

NEMOCI OD KDY ?
DIABETES MELLITUS 2011

LÉKY - NÁZEV	DÁVKA	DÁVKOVÁNÍ
SIOFOR	3 TBL.	1 - 1 - 1

KONTAKTY NA BLÍZKÉ OSOBY

POŘADÍ	JMÉNO A PŘÍJMENÍ	MĚSTO	VZTAH	TELEFON
1	KAREL NOVOTNÝ	VAL. MEZIRŮČÍ	SYN	603 003 001
2	EVA NOVOTNÁ	VAL. MEZIRŮČÍ	SNACHA	605 004 002
3	DANA BLAŽKOVÁ	BRANKY	NETEŘ	606 005 003

JMÉNO A KONTAKT NA PRAKTICKÉHO LÉKÁŘE MUDR. JAN NOVÁK

Souhlasím s využitím těchto údajů
pro potřeby IZS při mém ošetření.

Jana Novotná
podpis

www.seniorivkrajich.mpsv.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zlínský kraj

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

Údaje slouží k informaci v situaci tísne a ohrožení zdraví nebo života.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zlínský kraj

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

Údaje slouží k informaci v situaci tísne a ohrožení zdraví nebo života.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zlínský kraj

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

- 155** Záchránná služba
- 150** Hasiči
- 158** Policie ČR
- 156** Městská policie Valašské Meziříčí
- 112** Integrovaný záchranný systém

VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Městský úřad Valašské Meziříčí
odbor sociálních věcí

☎ 571 674 558, 571 674 565
www.valasskemezirici.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zlínský kraj

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

Údaje slouží k informaci v situaci tísne a ohrožení zdraví nebo života.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zlínský kraj

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

Údaje slouží k informaci v situaci tísne a ohrožení zdraví nebo života.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zlínský kraj

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

- 155** Záchránná služba
- 150** Hasiči
- 158** Policie ČR
- 112** Integrovaný záchranný systém

MIKROREGION
VALAŠSKOMEZIŘÍČSKO
KELEČSKO

Městský úřad Valašské Meziříčí
odbor sociálních věcí

☎ 571 674 565, 571 674 558
www.meziricsko.cz

Způsob zavádění Seniorských obálek

- starší generaci nejlépe oslovuje **tištěný zpravodaj obce** - 1.11.2019 město Valašské Meziříčí vydalo formulář I.C.E. karty, pokyny k vyplnění a soubor praktických informací v městském Zpravodaji, zpravodaj by měly využít i obce mikroregionu
- využití **sociální sítě, tiskové zprávy obce**
- osobní kontakt **na akcích pro seniory a lidi se ZP** (Den seniorů ve Val. Meziříčí, Týden zdraví, program 60 a víc neznamena nic) a v klubech seniorů
- zajištěno natočení **instruktážního videa** (promítat ho veřejnosti, TV zpravodajství)
- **zajištěna „výdejna“** Seniorských obálek (turistické informační centrum, odbor sociálních věcí MěÚ, organizace poskytující sociální služby, např. pečovatelskou a ošetřovatelskou službu, osobní asistenci, ale také domovy pro seniory, stacionáře)
- minimálně v první fázi je dobré rozdávat Seniorské obálky bezplatně, aby se dostaly do co nejvyššího počtu domácností (jeden set s plastovou obálkou stojí přibližně 22 Kč)
- propagace **na webech obcí a mikroregionu, možnost stáhnout si nový formulář I.C.E při potřebě aktualizace**

Zlepšování prostředí města

- revitalizace sídlišť – nové chodníky, více zeleně, lepší odpadové hospodářství (2019 - Obora III. a Křižná VII. Rok 2020 dokončení sídliště Vyhlídka a poslední dvě etapy Křižné)
- údržba a výsadba zeleně ve městě

Doprava

- MHD zdarma, optimalizace spojů, nízkopodlažní autobusy
- připravujeme službu Senior taxi

Seniorské bydlení

- 165 bytů pro seniory v městských penziencech na ulicích J.K. Tyla a Tolstého
 - podmínky pronájmu jsou upraveny tak, aby se byty dostávaly jen potřebným seniorům
 - proběhla rekonstrukce prvních seniorských bytů na bezbariérové, další rekonstrukce jsou v plánu

Aktivizační program

12. ročník 2019

60 a víc
neznamená nic

plavání, turistika, cvičení, nordic walking, vzdělávání

120 seniorů ročně

Mezigenerační setkávání

- Generace spolu ve Stacionáři Dobromysl
- Koncerty dětí ze ZUŠ pro seniory
- Vzpomínáme na babiččiny recepty – studenti ISŠ a senioři
- Výsadba zeleně dětmi a seniory
- Přáníčka pro seniory od dětí z MŠ v období nouzového stavu

Podpora dobrovolnictví

- 130 dobrovolníků v DC ADRA, většina dobrovolníků jsou seniorky
- Projekt na podporu dobrovolnictví seniorů v Diakonii

**„Krásní mladí lidé jsou hříčkou přírody, ale krásní
staří lidé jsou umělecká díla.“**

Johan Wolfgang von Goethe

Děkuji za pozornost 😊

Mgr. Bc. Zdislava Odstrčilová

odstrcilova@muvalmez.cz, mobil 777 672 902